

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 86/17
Luxembourg, 26. julij 2017

Sodbi v zadevah C-490/16, A. S./Republika Slovenija,
in C-646/16, Khadija Jafari in Zainab Jafari

Hrvaška je odgovorna za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito oseb, ki so množično prečkale njeno mejo med begunsko krizo 2015–2016

Za te osebe je namreč treba šteti, da so nezakonito prečkale zunanjo mejo Hrvaške v smislu Uredbe Dublin III

Sirski državljani in člani dveh afganistanskih družin so leta 2016, čeprav niso imeli ustreznega vizuma, prečkali mejo med Hrvaško in Srbijo. Hrvaški organi so organizirali prevoz teh oseb do hrvaško-slovenske meje, da bi jim pomagali priti v druge države članice, da bi tam vložili prošnjo za mednarodno zaščito.

Sirski državljani so nato vložili tako prošnjo v Sloveniji, člani afganistanskih družin pa v Avstriji. Vendar sta tako Slovenija kot Avstrija menili, da so za obravnavanje prošenj teh oseb za mednarodno zaščito, ker so prosilci nezakonito vstopili na Hrvaško v smislu Uredbe Dublin III¹, pristojni organi te države članice.

Zadevne osebe so pred sodišči izpodbijale odločbe slovenskih oziroma avstrijskih organov in so trdile, da njihovega vstopa na Hrvaško ni mogoče šteti za nezakonitega in da so v skladu z Uredbo Dublin III za obravnavanje njihovih prošenj pristojni slovenski oziroma avstrijski organi.

V teh okoliščinah sta Vrhovno sodišče Republike Slovenije in Verwaltungsgerichtshof Wien (vrhovno upravno sodišče na Dunaju, Avstrija) vprašali Sodišče, ali je treba vstop zadevnih oseb šteti za zakonit v smislu Uredbe Dublin III. Poleg tega je avstrijsko sodišče želelo izvedeti tudi to, ali je mogoče ravnanje hrvaških organov enačiti z izdajo vizuma s strani te države članice.

Sodišče je v sodbah, izdanih danes, najprej ugotovilo, da je vizum v smislu Uredbe Dublin III „dovoljenje ali odločba države članice, potrebna za tranzit ali vstop“ na ozemlje te države članice ali več držav članic. Tako na eni strani **pojem vizuma napotuje na akt, ki ga formalno izda nacionalna uprava, ne pa zgolj na toleriranje, in po drugi strani se vizuma ne sme zamenjevati s sprejemom na ozemlje države članice, saj se vizum zahteva prav za dovolitev tega sprejema.**

V teh okoliščinah je Sodišče poudarilo, da **sprejema državljani države, ki ni članica EU, na ozemlje države članice ni mogoče opredeliti kot vizum, tudi če je do tega sprejema prišlo v izrednih okoliščinah, ki jih je zaznamoval množičen prihod razseljenih oseb v EU.**

Poleg tega je Sodišče ugotovilo, da **je treba prehod meje brez izpolnjevanja pogojev, zahtevanih z veljavno ureditvijo v zadevni državi članici, nujno šteti za „nezakonit“ v smislu Uredbe Dublin III.**

¹ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošenj za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31).

Glede možnosti, ki jo imajo države članice na podlagi Zakonika o schengenskih mejah², da državljanom držav, ki niso članice EU, ki ne izpolnjujejo pogojev za vstop, dovolijo vstop na svoje ozemlje iz humanitarnih razlogov, je Sodišče spomnilo, da **tako dovoljenje velja le za ozemlje zadevne države članice, ne pa za ozemlje drugih držav članic.**

Poleg tega bi priznanje, da vstop državljana države, ki ni članica EU, ki ga je iz humanitarnih razlogov država članica dovolila z odstopanjem od pogojev za vstop, ki načeloma veljajo za takega državljan, ne pomeni nezakonit prehod meje, pomenilo, da ta država članica ne bi bila odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo ta oseba vloži v drugi državi članici. **Taka ugotovitev pa ne bi bila v skladu z Uredbo Dublin III**, ki državi članici, v kateri je taka oseba prvič vstopila na ozemlje Unije, dodeljuje odgovornost za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo vloži ta oseba. Tako **država članica, ki se je odločila, da bo iz humanitarnih razlogov dovolila vstop državljana države, ki ni članica EU, ki je brez vizuma in za katerega ne velja oprostitev vizumske obveznosti, na svoje ozemlje, ne more biti oproščena take odgovornosti.**

V teh okoliščinah je Sodišče presodilo, da **pojem „nezakonit prehod meje“ zajema tudi položaj, v katerem država članica na svoje ozemlje sprejme državljane države, ki ni članica EU, s sklicevanjem na humanitarne razloge in ob odstopanju od pogojev za vstop, ki načeloma veljajo za državljane držav, ki niso članice EU.**

Poleg tega je Sodišče ob sklicevanju na mehanizme, uvedene z Uredbo Dublin III, na Direktivo 2001/55³ in člen 78(3) PDEU ugotovilo, da okoliščina, da je do prehoda meje prišlo ob prihodu izjemno velikega števila državljanov držav, ki niso članice EU, ki so želeli pridobiti mednarodno zaščito, ni odločilna.

Sodišče je prav tako poudarilo, da **je sprejem teh državljanov držav, ki niso članice EU, mogoče olajšati tudi s tem, da druge države članice enostransko ali usklajeno v duhu solidarnosti uporabijo „klavzulo o suverenosti“, na podlagi katere se lahko odločijo, da bodo obravnavale prošnje za mednarodno zaščito, ki so jim predložene, tudi če za to obravnavo niso odgovorne na podlagi meril, določenih z Uredbo Dublin III.**

Nazadnje je opozorilo, da **se predaje prosilca za mednarodno zaščito odgovorni državi članici ne sme izvršiti, če po prihodu izjemno velikega števila državljanov držav, ki niso članice EU, ki želijo pridobiti mednarodno zaščito, obstaja dejanska nevarnost, da bi se ob tej predaji z zadevno osebo ravnalo nečloveško ali ponižujoče.**

OPOZORILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

Celotno besedilo sodb ([C-490/16](#) in [C-646/16](#)) je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodb so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106

² Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (UL 2006, L 105, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 610/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 (UL 2013, L 182, str. 1).

³ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 162).